

# Historia i kultura Śląska - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                       |
|---------------------|---------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Historia i kultura Śląska             |
| Kod przedmiotu      | 09.0-WH-FGP-MKŚ-Ć-S14_genELBYM        |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Humanistyczny</a> |
| Kierunek            | Filologia germańska                   |
| Profil              | ogólnoakademicki                      |
| Rodzaj studiów      | pierwszego stopnia                    |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2019/2020              |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                            |
|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 6                                                                                          |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 3                                                                                          |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                                |
| Język nauczania                 | niemiecki                                                                                  |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr Wolfgang Brylla</li><li>dr Piotr Krycki</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Ćwiczenia   | 30                                      | 2                                      | 18                                         | 1,2                                       | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Kilka lat temu w artykule, który ukazał się w „Welt”, Śląsk został nazwany „najpiękniejszym mostem między Niemcami a Polską”. Śląsk był i jest fenomenem nie tylko ze względu na położenie geograficzne, ale przede wszystkim ze względu na kulturę. Region Śląska jest multi-regionem, w którym zazębiają się różne tradycje, różne kultury, różne perspektywy historyczne. Śląsk był/jest i niemiecki, i polski, i czeski. Na Śląsku mówi(ło) się po niemiecku, po polsku, w dialekcie (dolno)śląskim czy w tzw. wasserpolnisch. Przez Śląsk przebiegały szlaki handlowe, prowincja wraz z niemieckim osadnictwem prężnie się rozwijała, Wrocław stał się centrum nauki, sztuki oraz kultury. O Śląsk toczono wojny, przez Śląsk maszerowały armie zaciężne, na Śląsku wybuchały powstania.

Celem zajęć jest przyjrzenie się bogatej historii śląskiej ziemi - Górnego Śląska, Dolnego Śląska, Opolszczyzny, Śląska Cieszyńskiego – jej kulturze, którą tworzyli tak wybitne postaci jak chociażby Gryphius, Holtei, Eichendorff, Willmann, Menzel, Hauptmann czy Böhme, oraz śląskiej tradycji.

## Wymagania wstępne

brak

## Zakres tematyczny

Główna tematyka zajęć oscylować będzie wokół historii oraz kultury Śląska – poczynając od XIII wieku m.in. przez niemieckie osadnictwo, spory i podziały terytorialne, czasy Reformacji i Kontrreformacji, baroku, wojnę 30-letnią, wojny śląskie między pruskimi Hohenzollernami a austriackimi Habsburgami, masowe uprzemysłowienie w XIX wieku, powstania śląskie, „spolszczenie” Śląska po 1945 roku i wysiedlenia aż po dzień dzisiejszy. Z zakresu życia kulturalnego naświetlony zostanie bogaty kulturowy rozwój Śląska zarówno w obszarze literatury czy sztuki, ale również nauki, teologii, mistyki i filozofii.

## Metody kształcenia

wykład, praca grupowa, praca z tekstami, projekt (referat/prezentacja), burza mózgów, dyskusja

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Symbole efektów                                                         | Metody weryfikacji                                                                                                                                                                       | Forma zajęć                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Student zna i rozumie metody analizy i interpretacji wytworów kultury, w szczególności tekstów, wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w dyscyplinach: literaturoznawstwo i językoznawstwo                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">KF1_W08</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>dyskusja</li><li>obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li><li>przygotowanie projektu</li></ul>                                               | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| Student potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych poprzez: <ul style="list-style-type: none"><li>właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji,</li><li>dobór oraz stosowanie właściwych dla warsztatu filologa metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">KF1_U01</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li><li>przygotowanie projektu</li><li>zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |

## Warunki zaliczenia

aktywność na zajęciach, zaliczenie form sprawdzenia wiedzy (test kontrolny, kolokwium semestralne), projekt

## Literatura podstawowa

1. W. Irgang, W. Bein, H. Neubach: *Schlesien. Geschichte, Kultur und Wirtschaft*. Köln 1995.
2. J. Bahlcke: *Schlesien und die Schlesier*. München 1996.
3. N. Conrads: *Schlesien in der Frühmoderne. Zur politischen und geistigen Kultur eines Habsburgischen Landes*. Köln 2009.
4. K. Garber (red.): *Kulturgeschichte Schlesiens in der Frühen Neuzeit (Bd. 1)*. Tübingen 2005.
5. J. Harasimowicz: *Schwärmergeist und Freiheitsdenken. Beiträge zur Kunst- und Kulturgeschichte Schlesiens in der Frühen Neuzeit*. Köln 2010.
6. W. Engel, N. Honsza (red.): *Kulturraum Schlesien. Ein europäisches Phänomen*. Wrocław 2001.
7. K. Ullmann (red.): *Schlesien-Lexikon*. Mannheim 1980.

## Literatura uzupełniająca

1. P. Chmiel, Z. Wąsik (red.): *Schlesien in der germanistischen Forschung und Lehre*. Wrocław 2010.
2. Z. Kłodnicki (red.): *Śląsk, Schlesien, Slezsko. Przenikanie kultur*. Wrocław 2000.
3. M. Hałub, A. Mańko-Matysiak (red.): *Śląska republika uczonych (tom 1 oraz tom 2)*. Wrocław 2004 oraz 2006.
4. M. Goliński (red.): *Dolny Śląsk. Monografia historyczna*. Wrocław 2006.
5. Materiały własne.

## Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Piotr Krycki (ostatnia modyfikacja: 21-05-2019 10:15)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ